

Beleid

Veiligheid leerlingen tijdens buitenschoolse
activiteit

1 Inhoud

1	Inhoud	2
2	Inleiding.....	4
2.1	Definities.....	4
2.1.1	Leerlingenvervoer.....	4
2.1.2	Buitenschoolse activiteit	4
2.1.3	Zorgplicht	4
2.1.4	Veiligheid.....	4
2.1.5	Calamiteiten	4
3	Buitenschoolse activiteiten	5
3.1	Overzicht buitenschoolse activiteiten en toepasselijke vormen van vervoer	5
3.2	Ouderrijcommissie en begeleiderscommissie	6
4	Kwaliteitseisen per vervoersvorm	7
4.1	Auto	7
4.1.1	Verkeersregels.....	7
4.1.2	Aantal te vervoeren personen.....	7
4.1.3	Autogordels	7
4.1.4	Kinderslot	7
4.1.5	In- en uitstappen.....	7
4.1.6	Verzekering.....	7
4.1.7	Rijbewijs	7
4.2	Touringcar	7
4.2.1	Zitplaatsen.....	7
4.2.2	Begeleiding	7
4.3	Fietsen	8
4.3.1	Verkeersregels.....	8
4.3.2	Begeleiding	8
4.3.3	Contactpersoon	8
4.3.4	Gedragsregels.....	8
4.3.5	Zichtbaarheid.....	8
4.4	Lopen	9
4.4.1	Verkeersregels.....	9
4.4.2	Begeleiding	9
4.4.3	Gedragsregels.....	9

4.4.4	Zichtbaarheid.....	9
5	Calamiteiten.....	10
6	Naleving van dit beleid	11
7	BIJLAGE 1: Wat maakt kinderen kwetsbaar in het verkeer	12
8	BIJLAGE 2: Welk kinderzitje voor welk kind?.....	14
9	BIJLAGE 3: Aandachtspunten wat betreft vervoer van kinderen per auto	16

Bijbehorende werkinstructie

Controle veiligheid vervoer leerlingen

Bijbehorende formulieren

Toestemmingsformulier voor ouders/vrijwilligers die leerlingen vervoeren en/of begeleiden

Toestemmingsformulier voor leerlingen die worden vervoerd

2 Inleiding

Stichting Omnis scholen heeft een zorgplicht voor de leerlingen. Deze zorgplicht ligt vastgelegd in de wet. Deze zorgplicht houdt niet alleen in dat zorg gedragen moet worden voor de veiligheid van de leerlingen op het terrein van Stichting Omnis scholen, maar ook tijdens het uitvoeren van buitenschoolse activiteiten buiten het gebouw en het terrein, die plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van Stichting Omnis scholen.

Dit beleid biedt handvatten om deze zorgplicht op de juiste wijze vorm te geven. In dit beleid zullen allereerst de belangrijkste definities worden uitgewerkt. Daarna zal ingegaan worden op de buitenschoolse activiteiten die binnen Stichting Omnis scholen worden georganiseerd. In dit hoofdstuk zal ook een introductie gegeven worden van de ouderrijcommissie en de begeleiderscommissie. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de kwaliteitseisen per vervoersvorm. Tot slot wordt uitgewerkt hoe omgegaan wordt met calamiteiten en met de naleving van dit beleid.

2.1 Definities

2.1.1 Leerlingenvervoer

Het door de Stichting Omnis scholen georganiseerd groepsvervoer van leerlingen van, naar en tijdens buitenschoolse activiteiten. Dit betreft het vervoer van, naar en tijdens schoolkampen, themamiddagen e.d. In elk geval elk vervoer dat van, naar en tijdens buitenschoolse activiteiten wordt verricht door de leerlingen zelf, door de ouders/vrijwilligers, door leerkrachten en door professionals, zoals taxichauffeurs.

Hieronder wordt niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar de Stichting Omnis scholen;

2.1.2 Buitenschoolse activiteit

Een door de Stichting Omnis scholen georganiseerde activiteit buiten het gebouw en het terrein van Stichting Omnis scholen, welke plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van de school.

2.1.3 Zorgplicht

De plicht van het bevoegd gezag om zorg te dragen voor de veiligheid op school.

2.1.4 Veiligheid

De fysieke veiligheid van de leerlingen. Onder veiligheid kan ook worden verstaan de sociale of psychische veiligheid. In dit beleid wordt onder veiligheid uitsluitend de fysieke veiligheid begrepen.

2.1.5 Calamiteiten

Een niet-verwachte gebeurtenis die ernstige schade kan veroorzaken.

3 Buitenschoolse activiteiten

Stichting Omnis scholen organiseert een aantal buitenschoolse activiteiten gedurende de periode dat een kind leerling is van de school. Deze activiteiten vinden plaats buiten de omgeving van de school. Om deze reden is in dit beleid een overzicht opgenomen van de buitenschoolse activiteiten die onder verantwoordelijkheid van stichting Omnis scholen plaatsvinden met daarbij een omschrijving van de vorm van vervoer die van, naar en tijdens deze activiteit wordt gebruikt. Bij het maken van de keuze voor de vorm van vervoer is rekening gehouden met de betaalbaarheid van het vervoer en de inachtneming van de zorgplicht van de school.

3.1 Overzicht buitenschoolse activiteiten en toepasselijke vormen van vervoer

Schoolreis (groep 1 t/m 7, groep 8 indien van toepassing)	Binnen een straal van 50 km: vervoer door ouderrijcommissie; Buiten een straal van 50 km: vervoer door professionals
Schoolkamp of uitje voor afscheid (groep 8, groep 6 en 7 indien van toepassing)	Binnen een straal van 50 km: vervoer door ouderrijcommissie of per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie; Buiten een straal van 50 km: vervoer door professionals
Sportolympiade (groep 7 en 8)	Vervoer per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie
Zwemspelen (groep 5 en 6)	Vervoer per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie
Breinbrekers/juniorklas (groep 8)	Vervoer per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie
(open dag) voortgezet onderwijs (groep 8)	Vervoer per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie
Verkeersexamen (groep 7 en 8)	Vervoer per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie
Gymles buiten het gebouw van de school (groep 1 t/m 8)	Vervoer te voet of per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie
Pieteninstuif	Vervoer per auto door ouderrijcommissie
Excursies (groep 1 t/m 8)	Vervoer te voet of per fiets met begeleiding door begeleiderscommissie of per auto door ouderrijcommissie

3.2 Ouderrijcommissie en begeleiderscommissie

Voor het inschakelen van ouders/vrijwilligers bij dit vervoer wordt uitsluitend gewerkt met een ouderrijcommissie en/of een begeleiderscommissie. Aan het begin van het schooljaar zal, door middel van een formulier, aan ouders worden gevraagd of deze bereid zijn leerlingen te vervoeren met de eigen auto of als begeleider op te treden bij het vervoer per fiets, te voet of door een professional. De ouder die toestemming geeft voor het meewerken met dit vervoer dient dit beleid ter instemming te ondertekenen. De ouder geeft daarmee aan zich te gedragen conform de regels die zijn opgenomen in dit beleid. Deze ouders vormen de ouderrijcommissie en/of de begeleiderscommissie van stichting Omnis scholen.

Daarnaast wordt aan ouders gevraagd om toestemming voor het vervoer van hun kinderen. Tevens geven ouders hierbij aan of zij toestemming geven voor het vervoer van hun kinderen door deze ouderrijcommissie en of zij toestemming geven voor de begeleiding van hun kinderen door deze begeleidingscommissie.

4 Kwaliteitseisen per vervoersvorm

4.1 Auto

De chauffeur neemt het volgende in acht:

4.1.1 Verkeersregels

De chauffeur houdt zich aan de wettelijke vastgestelde verkeersregels. Bekeuringen gerelateerd aan (verkeers)overtredingen door de chauffeur kunnen niet worden verhaald op Stichting Omnis scholen.

4.1.2 Aantal te vervoeren personen

Er worden niet meer kinderen in de auto vervoerd dan er autogordels aanwezig zijn. De kinderen mogen dus niet in de bagageruimte van de auto worden vervoerd.

4.1.3 Autogordels

- a. De bestuurder van de auto let erop dat de kinderen de autogordels voor vertrek om doen en dat ze die tijdens het rijden niet af doen;
- b. De driepuntsgordel als heupgordel gebruiken mag niet. De driepuntsgordels zijn hier niet voor gemaakt en bieden dan onvoldoende veiligheid;
- c. Indien er te weinig geldige zitplaatsen voor de leerlingen beschikbaar zijn, neemt de verantwoordelijke leerkracht het besluit om geen vervoer te laten plaatsvinden.

4.1.4 Kinderslot

Indien aanwezig, wordt er gebruik gemaakt van kindersloten.

4.1.5 In- en uitstappen

De kinderen dienen op een veilige plaats in- en uit te stappen; aan de trottoirkant of, als er geen trottoir is, in de berm. Begeleiders dienen zelf eerst uit te stappen en als laatste in te stappen.

4.1.6 Verzekering

De rijdende ouder/verzorger dient een deugdelijke W.A.-verzekering en een inzittendenverzekering te hebben afgesloten.

4.1.7 Rijbewijs

Bestuurders dienen in het bezit te zijn van een geldig Nederlands rijbewijs en zij dienen dit tijdens het vervoer bij zich te dragen.

4.2 Touringcar

4.2.1 Zitplaatsen

Het aantal te vervoeren personen met een touringcar is gekoppeld aan het aantal zitplaatsen. Het toegestane aantal passagiers staat vermeld op de vergunning die in de touringcar aanwezig moet zijn en is bepaald door het aantal zitplaatsen. De zitplaatsen mogen niet gedeeld worden en de aanwezige gordels dienen te worden gebruikt.

4.2.2 Begeleiding

- a. Naast de chauffeur is er minimaal één begeleider aanwezig;
- b. Begeleiders dienen tijdens de schoolreis verspreid in de touringcar te zitten.

4.3 Fietsen

4.3.1 Verkeersregels

- a. De fietsers in de groep dienen zich te houden aan dezelfde verkeersregels en –tekens als de individuele fietser;
- b. Er wordt een zo veilig mogelijke route gereden;
- c. Er wordt een zo rustig mogelijk tijdstip gekozen waarop de route wordt gereden;
- d. Indien nodig heeft de voorste begeleider een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er geremd moet worden;
- e. Bij tegemoetkomend of achteropkomend verkeer dienen de fietsers te ritsen.

4.3.2 Begeleiding

- a. Minimaal twee begeleiders per groep van maximaal twintig leerlingen, van wie er één vooraan en één achteraan fietst. De leerlingen blijven altijd tussen de voorste en achterste begeleider. Als er in kleinere groepen wordt gefietst, wordt het aantal begeleiders aangepast.
- b. De begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus wettelijk niet bevoegd om bijvoorbeeld het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep fietsers.

4.3.3 Contactpersoon

Ouders/verzorgen krijgen bij elke buitenschoolse activiteit het telefoonnummer van een contactpersoon.

4.3.4 Gedragsregels

- a. De groep blijft zo veel mogelijk bij elkaar;
- b. Er wordt gestopt bij oranje en rood. Er wordt voor gezorgd dat de kruisingen en wegen niet worden geblokkeerd bij het eventueel wachten om over te steken. De rest van de groep wacht op een daarvoor geschikte, veilige plaats (te bepalen door de begeleiding: aan de kant van de weg, fietspad of op de stoep als die er is) totdat de totale groep weer compleet is. Pas dan fietst de groep in zijn geheel weer verder.
- c. Er wordt nooit met meer dan twee naast elkaar gefietst;
- d. De fietsen van de leerlingen dienen in orde te zijn. Als een fiets vooraf niet in orde blijkt, blijft deze achter. De leerkracht heeft hierbij de bevoegdheid de fiets af te keuren;
- e. Leerlingen gaan niet bij elkaar achterop. Bij het ontbreken van een fiets mag diegene achterop bij een begeleider indien dat mogelijk is.

4.3.5 Zichtbaarheid

Alle leerlingen en begeleiders dragen een fluorescerend hesje (in het bezit van Stichting Omnischolten). Bij onverhoopt te weinig hesjes dragen in ieder geval alle buitenste kinderen en alle begeleiders een hesje.

4.4 Lopen

4.4.1 Verkeersregels

- a. De wandelaars in de groep dienen zich te houden aan dezelfde verkeersregels en –tekens als de individuele wandelaar;
- b. Er wordt een zo veilig mogelijke route gelopen: stoepen, wandelpaden, oversteekplaatsen;
- c. Er wordt een zo rustig mogelijk tijdstip gekozen waarop de route wordt gereden;
- d. Indien nodig heeft de begeleider een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er gestopt moet worden;

4.4.2 Begeleiding

- a. Er is voor de onderbouw (tot en met groep 4) minimaal een begeleider per groep voor een loopafstand van maximaal 10 minuten. Er zijn voor de onderbouw (tot en met groep 4) minimaal twee begeleiders per groep voor een langere loopafstand dan 10 minuten van wie er één vooraan en één achteraan loopt. Bij de bovenbouw is minimaal één begeleider aanwezig die altijd achteraan loopt.
- b. Iedere begeleider is in het bezit van of bekend met de te lopen route;
- c. De begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus wettelijk niet bevoegd om bijvoorbeeld het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep wandelaars. Bij het oversteken wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van zebrapaden.

4.4.3 Gedragsregels

- a. De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar;
- b. Rood licht betekent stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken;
- c. Er wordt gewacht met oversteken tot er geen verkeer aankomt of het verkeer is gestopt. De begeleider geeft een teken. Er wordt voor gezorgd dat kruisingen en wegen niet worden geblokkeerd bij het wachten. De rest van de groep wacht na het oversteken op een geschikte, veilige plaats (te bepalen door de begeleider) totdat de totale groep weer compleet is. Pas dan loopt de groep in zijn geheel weer verder;
- d. Er wordt nooit met meer dan twee naast elkaar gelopen. Op drukke en/of smalle voetpaden wordt er achter elkaar gelopen.

4.4.4 Zichtbaarheid

Alle leerlingen en begeleiders dragen een fluorescerend hesje (in het bezit van de Stichting Omnischolten). Bij onverhoopt te weinig hesjes dragen in ieder geval alle buitenste kinderen en alle begeleiders een hesje.

5 Calamiteiten

Grote calamiteiten/ongevallen worden direct telefonisch gemeld aan de directie/schoolcoördinator. Kleine calamiteiten worden na terugkomst gemeld bij de directie/schoolcoördinator en geregistreerd.

Bij calamiteiten zijn de leerkrachten verantwoordelijk voor het zoeken van een passende oplossing voor het probleem.

Ouders of andere personen die optreden als begeleider, volgen de aanwijzingen op van de leerkrachten.

6 Naleving van dit beleid

De verantwoordelijke groepsleerkracht informeert de betrokken ouders over naleving van de regels en afspraken die in dit beleid zijn opgenomen. Iedere betrokkene dient het belang van naleving van dit beleid te erkennen en conform de gemaakte afspraken te handelen. De eindverantwoordelijkheid van de naleving van dit beleid ligt bij de directie. Bij niet na kunnen leven van de vastgestelde afspraken zoekt de directeur/leerkracht naar een oplossing. Bij niet naleving van de gemaakte afspraken zal de directeur de leerkracht(en) aanspreken en om een verklaring vragen. Bij ernstige overtreding en/of niet na willen leven van dit beleid wordt gehandeld conform de vastgestelde sanctiemaatregelen in de cao voor het primair onderwijs.

7 BIJLAGE 1: Wat maakt kinderen kwetsbaar in het verkeer

Bron: Veilig Verkeer Nederland

De veiligheid van kinderen in het verkeer is het meest gebaat bij oplettende volwassenen. Het is de verantwoordelijkheid van volwassenen om ongevallen met kinderen te voorkómen. De veiligheid van kinderen kunnen we niet aan kinderen zelf overlaten.

Want:

- **Kinderen zijn geen kleine volwassenen.**
Ze zijn in ontwikkeling, zowel lichamelijk (ze groeien) als geestelijk (ze leren).
- **Kinderen zijn klein.**
Ze kunnen vaak niet over geparkeerde auto's, klike's, bloembakken e.d. heen kijken. Daardoor kunnen ze onverwacht de straat op lopen. Kinderen zien de auto's niet en automobilisten zien de kinderen niet.
- **Kinderen kunnen geluiden niet goed lokaliseren.**
Kinderen horen weliswaar goed, maar ze weten vaak niet meteen uit welke richting het geluid komt waardoor ze verkeerde conclusies kunnen trekken uit hun waarnemingen.
- **Niet alles wat een kind leert kan het meteen foutloos toepassen.**
Verkeersregels worden langzaam maar zeker geleerd. Op school en in het verkeer zelf. Kinderen leren pas als ze zelf toe zijn aan de informatie. Hoe vaker kinderen in aanraking komen met het verkeer (dus hoe meer ze aan het verkeer deelnemen), hoe sneller ze leren.
- **Kinderen zijn speels;**
Ze spelen altijd en overal, niet alleen op speelplaatsen, maar ook onderweg naar school of vriendjes.
- **Kinderen zijn impulsief.**
Hoe jonger hoe impulsiever. Kinderen doen dus dingen die volwassenen niet verwachten.
- **Kinderen hebben een beperkt besef van gevaar in het verkeer.**
(Gebrek aan) praktijkervaring speelt daarbij een belangrijke rol.
- **Kinderen hebben een langere reactietijd.**
Ze hebben tijd nodig om informatie te verwerken. Bovendien kunnen kinderen een eenmaal begonnen beweging moeilijk aanpassen. Als tijdens het oversteken plotseling de omstandigheden veranderen (verkeerslicht springt op rood, of er komt een auto de hoek om) hebben ze de neiging om stil te blijven staan. De hersenen kunnen onvoldoende overweg met tegenstrijdige informatie.

Dus reken erop dat:

- Kinderen onverwacht kunnen gaan oversteken.
- Kinderen geen voorrang verlenen als dat eigenlijk zou moeten.
- Kinderen in hun spel plotseling de weg op kunnen rennen.
- Fietsende kinderen onverwachts kunnen uitwijken.
- Fietsende kinderen zonder richting aangeven kunnen afslaan.
- Kinderen fouten maken: ze zijn niet volmaakt.

3vo heeft ook een schema met daarin de leeftijdsontwikkeling van kinderen op het gebied van verkeer:

- Vanaf \pm 3 jaar kunnen kinderen lopen en gelijktijdig hun aandacht richten op andere dingen.
- Tot \pm 4 jaar is rennen een probleem, vooral als plotseling moet worden gestopt
- Kinderen tot \pm 5 jaar gaan fietsen; aanvankelijk slingeren ze daarbij erg (vooral bij achteromkijken en lage snelheid)
- Tussen 5 en 10 jaar ontstaat het besef van gevaar
- Vanaf \pm 6 jaar kennen kinderen de functie van trottoir, een zebrapad en een verkeerslicht (rood is stoppen, groen is veilig)
- Tot \pm 8 á 9 jaar kunnen kinderen gevaren niet zien aankomen
- Tot \pm 10 jaar ontwikkelt het gezichtsveld en het vermogen om vanuit de ooghoek te zien.
- Tot \pm 10 jaar overschatten kinderen de snelheid (daardoor wachten ze ook voor fietsers en auto's die nog erg ver weg zijn).
- Tussen 10 en 14 jaar onderschatten vooral jongens de snelheid (daardoor kunnen ze plotseling, vlak voor naderende voertuigen oversteken)
- Vanaf \pm 10 jaar zijn de meest basale verkeersregels en -borden bekend
- Tot \pm 11 jaar rennen kinderen nog weleens spontaan de straat op (in het heetst van het spel kunnen ze vergeten dat de straat gevaar kan opleveren)
- Tot \pm 11 jaar hebben kinderen problemen om de aandacht te richten op belangrijke zaken. Ze kunnen zich op slecht één ding tegelijk concentreren (een vriendje aan de overkant van de straat krijgt meer aandacht dan een naderende auto)
- Pas vanaf \pm 11 jaar kunnen kinderen bewust de aandacht richten op het verkeer
- Tot \pm 12 jaar kunnen kinderen complexe verkeerssituaties met meerdere verkeersdeelnemers uit verschillende richtingen niet overzien (kruispunten, rotondes, links afslaan)
- Tot \pm 14 jaar neemt de fietsvaardigheid toe, waarbij tot het 10e jaar de grootste verbeteringen worden waargenomen. Hoe meer kinderen fietsen, hoe groter hun vaardigheid.
- Alle kinderen (dus ook middelbare scholieren) hebben grote problemen met de algemene voorrangregels (bestuurders van rechts gaan voor, rechtdoor op dezelfde weg gaat voor e.d.). Hoe jonger het kind, hoe grote deze problemen.
- Zelfs tot \pm 16 jaar leveren complexe verkeerssituaties nog regelmatig problemen op voor kinderen.
- Tot \pm 16 jaar neemt de snelheid van informatieverwerking toe (kinderen hebben dus meer tijd nodig dan volwassenen om beslissingen te nemen).

8 BIJLAGE 2: Welk kinderzitje voor welk kind?

Is het kind groter of kleiner dan 1.35 meter?

Groter: het kind moet de normale autogordel gebruiken (voor zover beschikbaar). Wanneer de gordel over de hals loopt in plaats van over de borst of wanneer het heupgedeelte over de buik loopt (dat is vrijwel altijd het geval wanneer het kind onderuit gezakt moet zitten om de knieën te kunnen buigen), gebruik dan tevens een zittingverhoger.

Is het kind kleiner dan 1.35 meter?

Raadpleeg onderstaand tabel aan de hand van het gewicht van het kind

Minder dan 13 kg	Tussen 9kg-18kg	Tussen 15kg-36 kg	Meer dan 36 kg
Baby-autostoeltje (ook wel Maxi Cosi genoemd)	Kinderautostoeltje	Zittingverhoger	Autogordel, eventueel met zittingverhoger of afzonderlijke gordelgeleider (gordelclip/gordelklem)
Groep 0 (tot 9kg) en 0+ (tot 13 kg)	Groep 1	Groep 2 en 3	Zie toelichting

Toelichting

Groep 0 en 0+: Baby-autostoel

Een babyautostoeltje wordt tegen de rijrichting in geplaatst. Met de driepuntsgordel van de auto wordt het stoeltje vastgezet. Het kind wordt met een Y-gordel vastgemaakt. Sommige van deze stoeltjes kunnen ook met een zogeheten ISOFIX systeem worden vastgezet: aan de achterkant van het autostoeltje zitten dan twee uitsteeksels. Auto's die voor dit systeem zijn uitgerust hebben tussen de rugleuning en de zitting twee ankers. De uitsteeksels klikt u heel gemakkelijk in de ankers en het autostoeltje zit vast. Soms is er een derde bevestigingspunt. Kijk voor meer informatie in de handleiding van het autostoeltje.

Groep 1: Kinderautostoel

Een kinderautostoeltje is bedoeld voor kinderen die zelfstandig kunnen zitten. Het kind wordt met de vijfpuntsgordel van het autostoeltje vastgemaakt. Vaak hebben deze autostoeltjes meerdere standen en worden ze met de rijrichting mee geplaatst. Een kinderautostoeltje wordt met de autogordel of met ISOFIX bevestiging vastgezet.

Zittingverhoger

Het kind zit op de zittingverhoger (ook wel booster seat genoemd) en wordt vastgemaakt met de autogordel. De zittingverhoger zorgt ervoor dat het diagonale deel van de autogordel niet langs de hals, maar over de schouder van het kind loopt. Ook zorgt de zittingverhoger ervoor dat de heupgordel over de heupen en niet over de buik loopt. Dit laatste kan voor ernstig inwendig letsel zorgen.

Zittingverhogers zijn er met en zonder rugleuning. Het beste is om er een te kopen met (afneembare) rugleuning. De rugleuning is meestal in hoogte verstelbaar en zorgt voor betere zijwaartse steun als het kind onderweg in slaap valt. Bovendien biedt de rugleuning enige bescherming bij een aanrijding van opzij. Ook zorgt de rugleuning ervoor dat het kind iets naar voren komt en daardoor de knieën kan buigen. Dat zit prettiger en voorkomt onderuit zakken. Als het kind onderuitgezakt zit, zit de heupgordel niet goed meer en dat kan tot buikletsel leiden bij een botsing.

Autogordel met zittingverhoger of gordelgeleider

Er zijn geen autostoeltjes of zittingverhogers goedgekeurd voor kinderen boven de 36 kilo. Deze kinderen zouden dan alleen de autogordel moeten gebruiken. Loopt de gordel bij het kind over de hals loopt in plaats van over de schouder, dan is het verstandig om het kind toch op een zittingverhoger te vervoeren totdat hij/zij lang genoeg is om alleen de autogordel te gebruiken. Een andere mogelijkheid is om een apart aangeschafte gordelgeleider te gebruiken. Kies alleen voor deze laatste optie als het echt niet anders kan.

Keurmerk kinderzitjes

Een kinderzitje moet goedgekeurd zijn volgens de Europese veiligheidseisen: ECE 44/03 of 44/04. Alleen deze kinderzitjes mogen gebruikt worden. Ze zijn voorzien van een keuringslabel of keuringssticker. Daarop staat in een rondje de letter E plus een getal. Verder naar onderen staat het goedkeuringsnummer. Dit nummer moet beginnen met 03 of 04. Ook wordt het gewicht vermeld van de kinderen waarvoor het geschikt is. Een voorbeeld van een officieel label vindt u in de brochure Vervoer van kinderen in de auto. Vraag zo nodig advies aan de verkoper.

Als de goedkeuring niet meer geldt, is het geen goedgekeurd kinderbeveiligingsmiddel meer. Een kinderzitje dat geen of een ECE R44/02 keurmerk heeft, mag niet langer gebruikt worden omdat de eisen waaraan deze bij de typekeuring moest voldoen is verouderd. De keuringseisen voor kinderzitjes worden periodiek aangepast aan nieuwe technische ontwikkelingen en inzichten. Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijke verbeteringen.

Tweedehands en oude kinderzitjes

Bij de aanschaf van een tweedehands kinderzitje moet u nagaan of het zitje goed in de eigen auto past en of het kind goed in het zitje zit. Het juiste keurmerk moet aanwezig zijn en de handleiding moet worden meegeleverd. Koop alleen een tweedehands kinderzitje als u heel zeker weet dat er nooit een ongeluk mee is gebeurd. Door de kracht die bij een botsing op een autostoeltje kan worden uitgeoefend is het stoeltje daarna niet meer veilig te gebruiken.

Veel kinderzitjes zijn deels van kunststof gemaakt en blijven vaak in de auto achter, zowel bij vorst als in de brandende zon. Door jarenlange blootstelling van het kinderzitje aan zowel zeer lage als zeer hoge temperaturen neemt de sterkte van het materiaal geleidelijk af. Het is dan ook vanuit verschillende oogpunten niet aan te bevelen om een oud zitje te blijven gebruiken.

9 BIJLAGE 3: Aandachtspunten wat betreft vervoer van kinderen per auto

Auto's worden steeds veiliger. Met behulp van kreukelzones, kooiconstructies en airbags helpen zij de inzittenden te beschermen. De autogordels vormen hierbij een onmisbare schakel.

Desondanks zijn autogordels ontworpen voor volwassenen. Voor kinderen tot 1.35 á 1.50 meter (dat kan per auto verschillend zijn) werken ze veel minder goed en voor baby's zijn deze totaal ongeschikt.

Kinderen hebben in de auto uiteraard net zoveel recht op goede bescherming als volwassenen, daarom is in Europa afgesproken dat het gebruik van goedgekeurde kinderzitjes (autostoeltjes en zittingverhogers) voor kinderen verplicht wordt. Om de regels in de praktijk hanteerbaar te maken, worden er enkele uitzonderingen gemaakt.

Vanaf 1 maart 2006 geldt het volgende:

Kinderen kleiner dan 1.35 m	Moeten een autostoeltje of zittingverhoger gebruiken
Kinderen groter dan 1.35 m en volwassen (18 jaar en ouder)	Moeten de autogordel gebruiken en mogen zo nodig ook een zittingverhoger gebruiken

De autostoeltjes en zittingverhogers moeten goedgekeurd zijn volgens ECE-reglement 44/03 (of hoger 44/04). Dit is te zien aan een keuringslabel of –sticker. Voor een goede werking moet het autostoeltje of de zittingverhoger op de juiste manier zijn vastgezet.

Bijzondere gevallen en uitzonderingen

Te weinig plaats	Wanneer op de achterbank al twee autostoeltjes of zittingverhogers in gebruik zijn, is er vaak geen plaats meer voor een derde. In zo'n geval mag een kind vanaf 3 jaar op de overgebleven zitplaats de gordel gebruiken
Geen gordels achterin	Kinderen jonger dan drie jaar mogen niet op de achterbank vervoerd worden wanneer daar geen gordels aanwezig zijn. De gordels zijn immers nodig om het autostoeltje vast te maken.
Geen gordels voorin én achterin	Wanneer voorin de auto ook geen gordels aanwezig zijn, mogen kinderen tot 3 jaar helemaal niet worden vervoerd. Kinderen van 3 jaar en ouder mogen in een auto zonder gordels niet voorin zitten wanneer ze kleiner zijn dan 1.35 meter
Vervoer van 'andere' kinderen	Van ouders/verzorgers wordt verwacht dat ze voor hun eigen kind een autostoeltje of zittingverhoger in de auto hebben. Maar er rijden misschien ook weleens andere kinderen mee, voor deze kinderen kan niet altijd een autostoeltje of zittingverhoger aanwezig zijn. Bij dit soort incidenteel vervoer over beperkte afstand mogen op de achterzitplaatsen kinderen vanaf 3 jaar volstaan met gebruik van gordel

Taxi- en busvervoer	In bussen en op de achterbank van een taxi is een autostoel of zittingverhoger niet verplicht. Kinderen vanaf 3 jaar en volwassenen moeten dan de gordels gebruiken, voor zover aanwezig en kinderen jonger dan 3 jaar mogen in dat geval los worden vervoerd. Neem bij voorkeur geen kind op schoot, want dat is riskant bij een frontale botsing.
---------------------	---

Belangrijke zaken

Airbag	Op een zitplaats met een airbag ervoor mogen kinderen niet worden vervoerd in een (baby-)autostoeltje dat tegen de rijrichting in is geplaatst. Dit mag alleen, wanneer de airbag is uitgeschakeld. Of dat uitschakelen mogelijk is en hoe dat moet, staat in de gebruiksaanwijzing van de auto
Verkeerd gebruik	Autogordels, autostoeltjes en zittingverhogers werken alleen goed als ze gebruikt worden op de manier die door de fabrikant is voorgeschreven. Het is dan ook niet toegestaan om deze beveiligingsmiddelen op een onjuiste manier te gebruiken, bijvoorbeeld door een deel van de gordel achterlangs te dragen of met een gordelgeleider de loop van de gordel te veranderen
Gordel achterlangs	Het is verboden om het diagonale (schuin lopende) deel van de gordel onder de arm of achter het lichaam langs te leiden. De gordel is niet ontworpen om zo te worden gebruikt en werkt dan ook niet goed. Wanneer de gordel over de hals loopt in plaats van over de schouder, gebruik dan een goedgekeurde zittingverhoger
Gordelgeleiders	Een gordelgeleider is een hulpmiddel dat ervoor zorgt dat de autogordel goed over de borst en niet over de hals loopt. Deze geleiders maken vaak al deel uit van een zittingverhoger. Wanneer een kind kleiner is dan 1.50 meter en het niet past op een zittingverhoger (omdat het te zwaar is), dan mag het bij uitzondering gebruik maken van een aparte gordelgeleider. Dit geldt alleen voor gordelgeleiders waarbij de gordel geen weerstand ondervindt en die uitsluitend aan het diagonale gedeelte van de autogordel worden bevestigd. Dus geen gordelgeleider die het heupgedeelte en het diagonale gedeelte naar elkaar toetrekt. NB. Zittingverhogers zijn getest voor kinderen tot 36 kg.